

D ů v o d y :

Zmateční stížnost obžalovaného, pokud napadla výrok o vině, byla již zamítnuta při neveřejné poradě. Zároveň bylo rozhodnutí o zmateční stížnosti, pokud napadla výrok o povinnosti uložené obžalovanému podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, vyhrazeno veřejnému roku. V tomto směru nelze zmateční stížnosti upřít oprávnění. Uplatňujíc věcně důvod zmatečnosti podle čis. 11 § 281 tr. ř., označuje zmateční stížnost tento výrok rozsudkový právem za nezákonný, dovozujíc zároveň neméně správně, že útraty právního zastoupení soukromé účastnice (a obžalobkyně) nejsou škodou, jejíž náhradu lze podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení uložit obžalovanému podmíněně odsouzenému. Jeť škodou ve smyslu tohoto zákonného ustanovení jen újma hmotná, plynoucí ze samého trestného činu, tak že nelze k ní počítati náklady trestního řízení vůbec, důsledně tudíž ani útraty právního zastoupení druhé strany. Právem namítá proto zmateční stížnost, že napadeným výrokem vykročil soud prvé stolice při výměře trestu ze své trestní moci způsobem, zakládajícím zmatečnost podle čis. 11 § 281 tr. ř. I bylo jí v tomto bodě vyhověti a napadený jí výrok rozsudkový zrušiti podle § 288 čis. 3 tr. ř. jako zmatečný.

Výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě nákladů na řízení zrušovací jest odůvodněn předpisy § 389, 390 odst. 2 a 393 odst. 3 tr. ř., jakož i úvahou, že zmateční stížnost byla v hlavní věci zamítnuta a výrok o vině zůstal nedotčen. Náhrada nákladů veřejného roku nebyla obžalovanému uložena, poněvadž při něm šlo jen o zvláštní otázku výroku podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, ve které zmateční stížnost měla plný úspěch.

Čís. 3861.

Pro rozkaz k rozchodu nepředpisuje zákon (§ 283 tr. zák.) určitou formuli, stačí jakýkoliv projev rozkazu úředníka nebo stráže, naznačující shromážděnému davu (jednotlivcům v něm), že jest vůlí úředních orgánů rozptýliti dav nebo vykliditi určité místo.

I o samotě (u svého obydlí) stojící osoba jest po případě povinna uposlechnouti oné výzvy.

(Rozh. ze dne 6. května 1930, Zm I 391/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 25. března 1929, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem proti veřejnému pokoji a řádu podle §§ 283, 284 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Pokud stížnost s hlediska zmatečnosti podle § 281 čis. 9 písm. a) tr. ř. doličuje, že výzva »táhněte domů« není výzvou k rozchodu podle

§ 283 tr. zák. a že obžalovaná byla oprávněna ohraditi se proti chování se stráže, neprovádí tuto výtku po zákonu; rozsudek nezjišťuje, že byl dán příkaz takovým způsobem, naopak bere za prokázáno, aniž bylo zjištění to formelními výtkami dotčeno, že i nadstrážník H. i Ladislav D. opětovně vyzývali obžalovanou jménem zákona k rozchodu, ta však že nejen výzvy neuposlechla, nýbrž dala se do vady s Ladislavem D-em odmluvou »nestrkejte do mne«; pro rozkaz k rozchodu nepředpisuje zákon (§ 283 tr. zák.) určitou formuli, stačí jakýkoliv projev rozkazu úředníka nebo stráže, naznačující shromážděnému davu, pokud se týče jednotlivcům v něm, že jest vůlí úředních orgánů rozptýliti dav nebo vykliditi určité místo. Jest proto i o samotě stojící osoba povinna ihned uposlechnouti jakékoliv výzvy stráže, směřuje-li výzva k případnému zabránění dalšího srocování se v době nebezpečí, že veřejný klid a pořádek může býti porušen, a nezbavovala by obžalovanou viny ani okolnost (rozsudkem nezjištěná), že byla tehdy bezprostředně u svého obydlí; podle vlastního zodpovídání se chtěla obžalovaná projíti kordonem nikoliv domů, nýbrž do L.

Čís. 3862.

Hanobením republiky je každé úmyslné a vědomé snižování její vážnosti, každý projev, směřující a zároveň způsobitý k tomu, by v jiných vyvolal co do jejich poměru k republice takový duševní stav, ve kterém není vážnosti k republice.

Hanobení může se projevovati v jakékoliv formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností neb i bez jich uvádění.

Spadá sem i nadávka (označení přívlastkem »hloupý«).

»Štvavost« výroku lze posuzovati jen se zřetelem na to, co, před kým, jakým způsobem a v jaké souvislosti bylo mluveno; k pojmu štvavosti nestačí, že výrok vyvolal v očích některých svědků nepříznivý dojem o republice.

(Rozh. ze dne 6. května 1930, Zm I 477/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 22. dubna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přčinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. dovozuje zmateční stížnost, že hanobením ve smyslu § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky rozumí se obviňování z hanlivých vlastností, že je tedy nelze spatřovati v pouhém označení slovem »hloupý«. Podle rozsudku shledal